

आदिवासी विकास विभागातील स्वयंसेवी संस्थांमार्फत चालविण्यात येणाऱ्या अनुदानित आश्रमशाळांमधील परिभाषित अंशदान निवृत्तीवेतन योजनेंतर्गत योजनेच्या सभासदाचा सेवा कालावधीत मृत्यु झाल्यास त्याच्या कुटुंबियांना द्यावयाच्या सानुग्रह अनुदान व लाभाबाबत.

महाराष्ट्र शासन
आदिवासी विकास विभाग
शासन निर्णय क्रमांक: अंनियो २०१९/प्र.क्र.१२५/का-११
मादाम कामा मार्ग, हुतात्मा राजगुरु चौक
मंत्रालय, मुंबई ४०० ०३२.
तारीख: २७ जुलै, २०२०

वाचा :

- १) शासन निर्णय, वित्त विभाग क्र अंनियो : १००५/१२६/सेवा-४, दि.३१.१०.२००५.
- २) शासन निर्णय, वित्त विभाग क्र.अंनियो-१००७/१८/सेवा-४, दि.०७.०७.२००७.
- ३) शासन निर्णय, आदिवासी विकास विभाग क्रमांक अंनियो २०१२/प्र.क्र.१३/का-११, दि. २२ नोव्हेंबर, २०१२.
- ४) शासन निर्णय, वित्त विभाग क्र.अंनियो २०१७/प्र.क्र.२९/सेवा-४, दि.२९ सप्टेंबर, २०१८.

प्रस्तावना :

संदर्भाधिन क्रमांक १ येथील दिनांक ३१ ऑक्टोबर, २००५ च्या शासन निर्णयान्वये दिनांक ०१.११.२००५ रोजी किंवा त्यानंतर नियुक्त होणाऱ्या कर्मचाऱ्यांसाठी नवीन परिभाषित अंशदान निवृत्ती वेतन योजना लागू करण्यात आली आहे. राज्य शासकीय कर्मचाऱ्यांकरिता या योजनेच्या अंमलबजावणीची कार्यपद्धती संदर्भाधिन क्रमांक २ येथील दिनांक ७ जुलै, २००७ च्या शासन निर्णयान्वये ठरविण्यात आली आहे. आदिवासी विकास विभागांतर्गत स्वयंसेवी संस्थांमार्फत चालविण्यात येणाऱ्या अनुदानित प्राथमिक/माध्यमिक आश्रमशाळा तसेच कनिष्ठ महाविद्यालयातील शिक्षक/शिक्षकेतर कर्मचाऱ्यांसाठी या योजनेच्या अंमलबजावणीची कार्यपद्धती संदर्भाधिन क्रमांक ३ येथील दिनांक २२ नोव्हेंबर, २०१२ च्या शासन निर्णयान्वये निश्चित केली आहे. या शासन निर्णयातील परि.२० नुसार स्वयंसेवी संस्थांमार्फत संचलित अनुदानित आश्रमशाळेतील १०० % अनुदानित पदावरील शिक्षक व शिक्षकेतर कर्मचाऱ्यांचा अकाली मृत्यु झाल्यास अथवा कर्मचाऱ्याने सेवात्याग करण्याचा निर्णय घेतल्यास अशा स्वरूपाच्या प्रकरणी सेवांत लाभ देण्यासंबंधीच्या तरतूदी संदर्भात वित्त विभागाचे वेळोवेळचे आदेश अनुदानित आश्रमशाळेतील १०० % अनुदानित पदावरील शिक्षक व शिक्षकेतर कर्मचाऱ्यांना लागू राहतील, असे नमूद करण्यात आले आहे.

२. दिनांक ०१.११.२००५ रोजी व त्यानंतर शासकीय सेवेत रुजू झालेल्या परिभाषित अंशदान निवृत्तीवेतन योजना / राष्ट्रीय निवृत्तीवेतन योजना लागू असलेल्या कर्मचाऱ्यांना महाराष्ट्र नागरी सेवा (निवृत्तीवेतन) नियम, १९८२ च्या तरतूदी लागू होत नाहीत. त्यामुळे त्यांना निवृत्तीवेतन / कुटुंब निवृत्तीवेतन, मृत्यु-नि-सेवा उपदान व भविष्य निर्वाह निधीचे लाभ अनुज्ञेय ठरत नाहीत. सदर योजनेतर्गत कर्मचाऱ्यास त्याचे स्वतःचे अंशदान अधिक राज्य शासनाचे समतुल्य अंशदान व त्यावरील व्याज भविष्य निर्वाह निधीच्या दराने देय केले आहे व योजनेचे सदस्यत्व संपुष्टात आल्यास या कर्मचाऱ्यांना त्यांच्या खात्यावर जमा असलेल्या रकमांचे परतावे देण्यात येतात. या योजनेमध्ये कर्मचाऱ्यांची रक्कम वार्षिक योजनेमध्ये गुंतविण्याची तरतूद नसल्याने त्यांच्या खात्यावर जमा असलेल्या रकमेशिवाय त्यांना इतर कोणतेही लाभ देय होत नाहीत.

३. सदर योजनेच्या सभासदाचा सेवेत असतांना अल्प सेवा होऊन मृत्यु झाल्यास, सदर कर्मचाऱ्याच्या कुटुंबियांस त्याच्या खाती जमा असणाऱ्या संचित निधी व्यतिरिक्त इतर कोणतेही लाभ मिळत नाहीत. त्यामुळे अशा कर्मचाऱ्यांच्या कुटुंबियांना आर्थिकदृष्ट्या मदत करण्याच्या उद्देशाने वित्त विभागाच्या दिनांक २९ सप्टेंबर, २०१८ च्या शासन निर्णयान्वये सानुग्रह अनुदान व लाभ देण्याची योजना सुरु केली आहे. सदर शासन निर्णयाच्या धर्तीवर आदिवासी विकास विभागांतर्गत स्वयंसेवी संस्थांमार्फत चालविण्यात येणाऱ्या अनुदानित आश्रमशाळांमधील कर्मचाऱ्यांसाठी सानुग्रह अनुदान व लाभ देण्याची योजना लागू करण्याचे शासनाच्या विचाराधीन होते. याबाबत शासन आता खालीलप्रमाणे निर्णय घेत आहे.

शासन निर्णय :

आदिवासी विकास विभागांतर्गत स्वयंसेवी संस्थांमार्फत चालविण्यात येणाऱ्या अनुदानित प्राथमिक/माध्यमिक आश्रमशाळा तसेच कनिष्ठ महाविद्यालयातील “दिनांक ०१.११.२००५ रोजी व त्यानंतर राज्य शासनाच्या सेवेत नियुक्त झालेल्या व परिभाषित अंशदान निवृत्तीवेतन योजना / राष्ट्रीय निवृत्तीवेतन योजनेचा सदस्य असणारा कर्मचारी १० वर्षे सेवा होण्यापूर्वी सेवेत असतांना मृत्यु पावल्यास, त्याच्या नामनिर्देशित व्यक्तीस, नामनिर्देशन केले नसल्यास त्याच्या कायदेशीर वारसास सानुग्रह अनुदान रु.१०.०० लक्ष अधिक कर्मचाऱ्याच्या खाती जमा असलेली संचित रक्कम देण्यात यावी.”

२. दिनांक ०१.११.२००५ रोजी व त्यानंतर सेवेत नियुक्त झालेला कर्मचारी जर परिभाषित अंशदान निवृत्तीवेतन योजना / राष्ट्रीय निवृत्तीवेतन योजनेचा सदस्य होण्यास पात्र असेल, परंतु

त्याचे खाते उघडण्याची जबाबदारी ज्या कार्यालयाची आहे, त्या कार्यालयांनी ती पार पाडली नसेल किंवा सदर कर्मचाऱ्याचा दोष नसतांना काही अपरिहार्य कारणास्तव त्याचे खाते उघडले गेले नसेल अशा कर्मचाऱ्याच्या नामनिर्देशित व्यक्तीस, नामनिर्देशन केले नसल्यास त्याच्या कायदेशीर वारसास देखील रु.१० लक्ष इतके सानुग्रह अनुदान अनुज्ञेय राहिल. मात्र अशा प्रकरणांना मान्यता देण्यापूर्वी वित्त विभागाची सहमती घेणे आवश्यक असेल.

३. या शासन निर्णयाद्वारे अनुज्ञेय होणाऱ्या सानुग्रह अनुदानाचा लाभ -

अ) परिभाषित अंशदान निवृत्तीवेतन योजना / राष्ट्रीय निवृत्तीवेतन योजना लागू असलेल्या कर्मचाऱ्याच्या राज्य शासनाच्या सेवेत असताना १० वर्षे सेवा पूर्ण होण्यापूर्वी मृत्यु झाल्यास, त्या कर्मचाऱ्याने नामनिर्देशित केलेल्या व्यक्तीस अथवा

ब) जर त्या कर्मचाऱ्याने नामनिर्देशन केले नसेल तर त्याच्या कायदेशीर वारसास अनुज्ञेय राहिल.

४. या शासन निर्णयान्वये अनुज्ञेय ठरणारे सानुग्रह अनुदान मंजूरीचे अधिकार प्रशासकीय विभाग प्रमुख या नात्याने प्रधान सचिव/सचिव, आदिवासी विकास विभाग यांना राहतील.

५. सदर योजनेची कार्यपद्धती वित्त विभागाच्या दिनांक २९ सप्टेंबर, २०१८ च्या शासन निर्णयासोबत जोडलेल्या “जोडपत्र” व परिशिष्ट क्रमांक १ ते ३ प्रमाणे (आवश्यक त्या सुधारणांसह) अंमलात आणावी. तसेच सदर कार्यपद्धतीनुसार परिपूर्ण प्रस्ताव मान्यतेसाठी शासनास सादर करावेत.

६. सदर योजनेंतर्गत कर्मचाऱ्यांच्या वारसांना सानुग्रह अनुदान प्रदान करण्यापूर्वी आवश्यक अटींची व शर्तींची पूर्तता करण्याची जबाबदारी “क” वर्ग कर्मचाऱ्यांच्या बाबतीत संबंधित अपर आयुक्त व “ड” वर्ग कर्मचाऱ्यांच्या बाबतीत संबंधित प्रकल्प अधिकारी यांची राहिल.

७. या प्रयोजनार्थ येणारा खर्च पुढील लेखाशीर्षाखाली नमूद केलेल्या तरतूदीतून करण्यात यावा.

मागणी क्रमांक जी-६

२०७१- निवृत्तीवेतन व इतर सेवानिवृत्ती लाभ

०१ नागरी

१०३ अनुकंपा भत्ते

(००) (१०) - आदिवासी विकास विभागांतर्गत अनुदानित आश्रमशाळांमधील शिक्षक व शिक्षकेतर कर्मचाऱ्यांसाठी परिभाषित अंशदान/राष्ट्रीय निवृत्तीवेतन योजनेंतर्गत सानुग्रह अनुदान
(२०७१०७७६)

८. हा शासन निर्णय वित्त विभागाने अनौपचारिक संदर्भ क्र.१२१/१९/सेवा-४, दि.१३.११.२०२० अन्वये दिलेल्या सहमतीने निर्गमित करण्यात येत आहे.

९. सदर शासन निर्णय महाराष्ट्र शासनाच्या www.maharashtra.gov.in या संकेतस्थळावर उपलब्ध करण्यात आला असून त्याचा संकेतांक २०२००७२७१३१३३१६०२४ असा आहे. हा आदेश डिजिटल स्वाक्षरीने साक्षांकित करून काढण्यात येत आहे.

महाराष्ट्राचे राज्यपाल यांच्या आदेशानुसार व नावाने.

(सु.ना. शिंदे)
उपसचिव, महाराष्ट्र शासन

प्रति,

१. मा. मुख्यमंत्री, महाराष्ट्र राज्य, मंत्रालय यांचे प्रधान सचिव
२. मा.मुख्य सचिव, महाराष्ट्र राज्य, मंत्रालय, मुंबई.
३. अपर मुख्य सचिव (वित्त विभाग), मंत्रालय, मुंबई.
४. सचिव, आदिवासी विकास विभाग, मंत्रालय, मुंबई-३२.
५. महालेखापाल (लेखापरीक्षा)-१, महाराष्ट्र, मुंबई.
६. महालेखापाल (लेखा व अनुज्ञेयता)-१, महाराष्ट्र, मुंबई.
७. महालेखापाल (लेखापरीक्षा)-२, महाराष्ट्र, नागपूर.
८. महालेखापाल (लेखा व अनुज्ञेयता)-२, महाराष्ट्र, नागपूर.
९. आयुक्त, आदिवासी विकास आयुक्तालय, नाशिक.
- १०.उपसचिव आदिवासी विकास विभाग, मंत्रालय, मुंबई
- ११.अपर आयुक्त, आदिवासी विकास, नाशिक/ठाणे/अमरावती/नागपूर.
- १२.संचालक, लेखा व कोषागारे संचालनालय, मुंबई.
- १३.उपसंचालक, राज्य देखभाल अभिकरण, नवीन प्रशासकीय भवन, मुंबई-३२ (५ प्रती)
- १४.मा. मंत्री, आदिवासी विकास विभाग यांचे खाजगी सचिव

१५. मा. राज्यमंत्री, आदिवासी विकास विभाग यांचे खाजगी सचिव
१६. अवर सचिव (का-६), आदिवासी विकास विभाग, मंत्रालय, मुंबई-३२.
१७. सर्व प्रकल्प अधिकारी, एकात्मिक आदिवासी विकास प्रकल्प.
१८. मुख्य लेखा परिक्षक, स्थानिक निधी लेखा, कोकण भवन, वाशी नवी मुंबई
१९. अधिदान व लेखा अधिकारी, मुंबई
२०. सर्व जिल्हा कोषागार अधिकारी.
२१. संचालक (प्रसिध्दी), माहिती व जनसंपर्क महासंचालनालय, मंत्रालय, मुंबई.
२२. निवड नस्ती, कार्यासन-११, आदिवासी विकास विभाग.